

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felolós szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

A politikai helyzetről.

Brassó, okt. 12.

(Dr. W. I.) Az ország és a nemzet már régóta nem voltak oly válságos helyzetben, mint most.

Ezen válság bizton előre látható volt és mi erre másfél év előtt reá mutattunk, akkor t. i., amikor azt ajánlottuk és sürgettük, hogy a mostani koalíció új program alapján teremtsen meg azt a pártot, mely ha lehet, közjogi engedmények mellett, ha nem, ezek nélkül igyekezzék közgazdasági és pénzügyi téren a most megvalósítható kívánalmakat programjába felvenni és meg is valósítani.

Koalíció csak ideig-óráig tartható fenn, ez előrelátható volt és politikailag érett vezetőknek ezt épp úgy kellett tudni, mint azt, hogy a koalícióból okvetlenül új, egészséges pártalakulásnak kell kifejlődni, ha az országot újabb válság és zavarok elé állítani nem akarjuk.

Az új párt és új program alakításra nézve — mint tudjuk — valamint Kossuth, úgy az alkotmány vezető férfiai, Wekerle és Andrássy megtették a lehető és ha fáradozásuk si-

kerre nem vezetett, ennek legfőképpen az u. n. bankcsoport agitációja volt az oka.

Ezen csoportnak az önálló bank létesítése iránti törekvése hogy nem volt jogos, ezt senki sem állíthatja, mert hiszen mindenki szeretné, hogy önálló bankunk legyen, ha lehetséges; de a bankcsoport azon eljárása, melynélfogva az alkormánypártot és annak köztiszteletben álló — mert igaz meggyőződés alapján álló — vezérferfiit uton-utfélen lekicsinyelni igyekezett, és azon eljárása, melynélfogva valóságos kiközösítési akciót kezdett és folytatott Andrássy és Wekerle ellen és melynélfogva perhorreszkálta az új, egészséges és tartós pártalakítást, megkövetelve, hogy mindenki a 48-as és függetlenségi pártba lépjen be, a bankcsoport ezen eljárása nemcsak az új pártalakulást tette lehetetlenné, de egyúttal a királynál is kizárta annak a lehetőségét, hogy a kormány alakítása és az ügyek vezetése kizárólag a 48-as függetlenségi pártra bizassék.

A dolgok jelen állásában és a bankcsoport viselkedése következtében odajutottunk, hogy miután a király a

függetlenségi — mint többségi — pártra az ország kormányzását nem bízhatja és bízni nem akarja, az alkotmánypárttal kell a kormányalakítást megkísérteni és ha ez nem sikerülne, parlamenten kívüli kormányra lehet csak kilátásunk.

Ez mindenesetre nagy csapás volna az országra nézve, ha bekövetkeznék.

De amint látjuk, a király maga sokkal alkotmányosabban érez és gondolkodik, semhogy a válság oly hosszú időn át való elhúzódása dacára ezen expedienshez folyamodnék.

Ezért látjuk, hogy ő Felsége most már, miután a parlamenti többséggel kormányt nem alakíthat, a parlamentárizmus követelményeinek megfelelően az alkotmánypárt útján kíséri meg a kormányalakítást.

Ha az alkotmánypárt kellő, a viszonyoknak megfelelő és kivihető program alapján — a király hozzájárulásával — kormányalakításra vállalkoznék, mi feltétlen kötelessége is, akkor — mert az alkotmánypárt ezidőszent a parlamentben kisebbségben van — az alkotmánypártnak és illetve a kebeléből kinevezett kormánynak első kö-

A kalkulátor cipői.

II.

Hagemann nagyon örült a bőlénak, de még jobban a pompás estebédet áhította. Mert fellevéséhez hiven, kibőjtölte a napot, csak délben evett két vajás zsemlyét, mert szörnyen bántotta az éhség. A gyomra már fellázadt.

— Türelem, türelem! — intette Hagemann a lázadót. — Még csak egy félórát türelem!

Hat órát ütött a hivatali óra. A tisztviselők elmentek, csak azok maradtak még ott, akiknek cipői javítás céljából vitettek el.

— Majd visszahozzák őket jókor — nyugtatta meg Erusztling Hagemann. — Hiszen csak hét órakor kezdődik. Különben kinézek majd, nem-e látom valahol Bekkert, a cipőink megszőktetőjét!

E szavak után kiment a folyosóra, kalapot, kabátot vett le a fogasról és odébb

állott. A lépcsőházban Bekkerrel találkozott, aki széles nevető szájjal és egy pár cipővel várta.

— Bekker, Hagemann meg ne lássa magát, Brükk is itt lesz rögtön! Ha elment ő is, akkor maga tűnjön el barátom. Fogja itt egy kis borralaló!

— Meglesz, köszönöm! — mosolygott megértően a szolga. Erusztling eltűnt.

— Hol marad az a barom? — mondta kis vártatva Brükk.

Hagemann nem felelt. Dühösen nézte végig a szobát.

Erre Brükk is kiment és Erusztlinghez hasonlóan tűnt el.

Hagemann dühöngött, a lépései hosszabbak és gyorsabbak lettek, végre kimerülten ült egy székre.

— Hallatlan! — sziszegte! — Köszönöm szépen, hová lettek a kollégák?

Felrántotta az ajtót, senki. A folyosón

néma csend. Csak az ő felöltője lógott a folyosón. Hát a többiek hová lettek?

Hirtelenül feleszmélt. Ököllel csapott a homlokára:

— Szamár! Oh én barom! — kiáltotta. — Április elseje van! Oh én... én barom! —

Átlátott a szifán. Itt ülhetett becsukva egyedül, míg a többiek vigan ünneplik az eljegyzést. Oh! Oh! Oh!

Mit csinálhatott? A szakadt reggeli cipőkben nem mehetett az utcára. És mást most nem tudott szerezni. Itt kellett hát maradnia. Az ördögös csiny sikerült. De csak nem hagyhatják itt örökre! Itt nem volt mit tenni. Várnia kellett. Hagemann várt. Az ablakon bekuszolt az alkonyat és a végigtapogatta az asztalokat és a székeket. Nem gyújtott lámpát. Minek is? Nem volt mit olvasni és dolgozni... köszönöm!

Hát karjára fektette a fejét és lassacskán elszundikált... Valaki felrázta. Az üz-

Transsylvania étterem és Kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta DICK GYURI közkedvelt zenekara játszik.

Iskolai Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pro ROTHENBÄCHER GY.

telessége lesz új képviselőválasztások után pártját kiegészíteni, hogy így a a párt a parlamentben többséget alkosszon.

Arra tehát el lehetünk készülve, hogy ha az alkotmánypárt vezérferfiái bizatnak meg a kormányalakítással és ha ezeknek nem sikerül, az általuk készített és a király által is elfogadott programhoz a 48-as és függetlenségi pártnak egy oly töredékét megnyerni, melylyel az alkotmánypárt már most többségre jusson, hogy akkor a képviselőház felosztatásánál új képviselőválasztást kell átelnünk.

Ezen választáson kell majd eldölni, hogy a nemzet értelmes része meg nem valósítható közjogi kívánalmak hangoztatásával, avagy reális, gazdasági jólétünket előmozdító és biztosító tényekkel akarja jövő parlamentjét foglalkoztatni.

A nemzet és a haza sorsa még most a nemzet kezébe van letéve, ügyeljünk, nehogy a balsorsot magunk idézzük elő, mint már oly sokszor — hazánk és nemzetünk kárára.

Brassó, okt. 12.

Az új adótörvények magyarázata.

(Kormos Alfréd könyvéről.)

Az új adótörvények szentesítése óta a könyvpiacra halomszámra megjelent, az adótörvényeket ismertető, kisebb nagyobb terjedelmű munkákat bizonyos szépséggel fogadta a közönség, mert e tisztán csak vásári munkának minősíthető könyvek, amelyek pusztán a hivatalos lapban megjelent törvényszövegnek semmitmondó, higabb vagy még higabb lében való feltálatásával együtt a szegény, agyonsanyargatott, jövő sorsa iránt aggódó adózók obulusaira vetik ki hálójukat. Ezekkel szemben annál nagyobb örömmel fogadta minden szakember Kormos

letesük — társaság egyik szolgája állott előtte és kezében egy pár cipőt tartott:

A cipők egyikén papírlap lógott: „A 14-es szoba áprilisi bolondjának”, volt címezve, azonkívül még ez a felírás volt rajta:

„Szegények nagyon kopottak már,
Rongyos és ferde e gyönyörű pár!
De, aki így hordta eddig őket,
Viselje tovább is e cipőket!”

— Künn lógtak az ajtón, — mondta az ő, akit a jókedvű asztaltársaság bizott meg azok visszaszállításával. — Magáé ez a cipő?

Káromkodva kapta ki Hagemann az ő kezéből a cipőt, lábára huzta őket és darabokra tépte a kisérő levelet. Azután kiment az ő kíséretében a hivatalból.

— Ne szóljon senkinek erről az ügyről! — morogta Hagemann és sóhajta nyomott egy márkát az ő markába.

Ilyen volt hát a rég várt ünnepi vacsora! Egy márka kiadás, korgó gyomor és szörnyű blamáze!

Hagemann nem jelent meg többé a társaságnál.

I. Thikle után.

Alfred ezirányú munkáját, mert annak minden sora azt bizonyítja, hogy Kormos Alfréd mostani kézikönyvével multjához teljesen következetes maradt. Köztudomásu, hogy eddigi adórendszerünket az új adótörvények jelentékenyen megváltoztatják, egyes adónemek elejtettek, mások egybeolvasztattak, de egészen új adónemek is keletkeztek. Ehhez járul, hogy a létminimum és progresszió folytán új, eddig nem ismert rendelkezések életbeléptetése vált szükségessé, míg másfelől az adók kivetése, a kivetés elleni jogorvoslatok, az adó elengedés és leírás tekintetében is igen lényeges változtatásokat hoznak az új adótörvények.

Az adótörvények ismertetéséhez fűződő eme kérdéseknek kíván megfelelni és tényleg meg is felel Kormos munkája. A könyv elsősorban közli az új adótörvények teljes hiteles szövegét és aztán minden törvény pontnál megadja a szükséges magyarázatot és gyakorlati példákat. Azonnal konstatálhatók tehát a régi és új intézkedések közt fenforgó eltérések, valamint az eltérések, illetve új rendelkezések indokai is, mely célból közölve vannak a pénzügyminiszter indoklásának vonatkozó részei, a pénzügyi bizottság megokolása és a plenáris tárgyalás alkalmával elhangzott beszédek azon részei, melyek a kérdést kellően megvilágítják.

Gyakorlati becsüvé válik Kormos Alfréd munkája azáltal is, hogy számos utbaigazítást, sőt mintákat is tartalmaz azokra a teendőkre nézve, melyeket az új adórendszer keretében az adózóknak maguknak kell teljesíteniök. Ilyenek kimutatások szerkesztése, vallomások tétel stb.

Különösen a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, iparosokat, kereskedőket, földbirtokosokat és magántisztviselőket érdeklő adók tüzetes megismertetésére fordított nagy figyelmet a könyv szerzője. Figyelembe vette nevezetesen azt, hogy az egyes adókra nézve az eddigi rendszert ugyancsak felforgató fontos újítások lépnek életbe, sőt az általános jövedelemadóról szóló törvény egy teljesen új adónemet létesít. Ezen adóknak tüzetes magyarázata kiválóan hasznossá teszi a könyvet, mely adótörténelmi szempontból is érdekel bir, amennyiben minden egyes törvény ismertetését az illető adónem keletkezését és fejlődését tárgyzó rövid bevezetés előzi meg.

A mű ára kötve öt korona, ami — tekintve a könyv terjedelmes voltát és a nagy gonddal eszközölt kidolgozást — valóban csekélynek mondható. Megrendelhető az „Apolló” irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál Budapesten, V., Sas-utca 13. sz.

HIREK.

Brassó, 1909. okt. 12.

Politikai komédiák*

Hallja ön, t. miniszter ur!

A minisztereknek a képviselőházban külön, rendes helyük van.

Az első szék a miniszterelnöké, a második a pénzügyminiszteré, a harmadik a kereskedelmi miniszteré és így tovább.

A régi képviselők már behunyt szem-

*Most, amikor megint a fejetelejen áll egész politikai organumunk, nem érdektelen sorát ejteni néhány feljegyzésnek a tízesztendő előtti politikai aerából. A feljegyzéseket budapesti tudósítónk, aki mint fővárosi hírlapíró állandó látogatója a parlamentnek, bocsájtotta a rendelkezésünkre. Anjón a elsőnek a Csávolszky Lajos építés

mel is oda tudnak mutatni egyik másik szék felé.

Délkeleti iránybanfordulnak, ha a miniszterelnök ellen intéznek rohamot és kelet felé ha a kereskedelmi minisztert kívánják kérdőre vonni.

Igy tett egy napon Csávolszky Lajos is, aki mérges nyilakkal felszerelve jött a házba.

Egy nagy köteg iratot marokra fogott és azt a miniszterelnök felé fordította délkelet felé.

Szörnyűség volt hallgatni a mérges beszédet; korrupció, vagyonszétlás, jogtiprás, szökés stb.

Ugy röppentek ajkairól a válogatlan, erős kifejezések, mintha villamos géppel dobálta volna ki.

Végre meglegedte és így szólt:

— Hallja-e ön, t. miniszter ur? Most önhöz fordulok t. kereskedelmi miniszter ur!

És odafordul a hatodik szék felé, — holott a harmadik szék a kereskedelmi miniszteré és fölemelte a jobb karját és rámutatott a székre:

— Hallja ön t. miniszter ur! önhöz beszélnek most! Akár tetszik önnek t. miniszter ur, akár nem tetszik, én megmondom itt az ön szemébe, hogy a vak vezetni akarja a világtalant. Tessék? . . . Ön nem szól? . . . Jó, én bizonyítok . . . Hiába van önnek bársonyszéke, t. miniszter ur, a mi igaz az igaz! . . . nem igaz, t. ház? . . . Ön méhhez hasonlított magát Baján! ez az ön baja t. miniszter ur! Én azt felelem önnek, hogy ön csakugyan méh mert 25 év alatt sokat összegyűjtögetett a bankokban. Hallja ön ezt t. miniszter ur? Mit felel ön erre? Semmit? no jó!

Most már mind a két kezével gesztikulálva folytatja:

— Ön minket akar tanítani? Jobb lesz, ha ön tanul tőlünk. Hallja ön t. miniszter ur!

Ön csak kirándulásokat tud csinálni, ön csak bankettezni tud, ön csak tósztolni tud t. miniszter ur!

Feleljen igazam van, -e vagy nines? Nem felel ön? — Tehát igazam van.

A nagy esendre meg dühösebb lesz és most már az ég felé fordítja két karját: Oh, egek! ide nézzetek!

Én elmondom öt mindennek, ráolvasom a bűnök listáját és ő hallgat!

Ördög és pokol, mint Petur mondja, igen ördög és pokol! Oh, nyilj meg föld és nyeld el őt! Igen, azt mondom, hogy a föld nyelje el őnt!

. . . A szélsőbalon csendesítik, de ő rendületlenül folytatja:

Igazuk van barátainak, t. miniszter ur!

Ha ön ilyen vádakra egy kukkot se felel, sőt még a füleit se mozgatja, akkor megérdemli, hogy hallgassak, de megérdemli azt is, hogy elnyelje őnt a föld t. miniszter ur!

Azután bevégezte.

Amikor pedig elégedetten leült és a beszéd izgalmát kipihente odanézett, a kereskedelmi miniszter székére

Szörnyű sejtélem fogta el és kérdezi a szomszédját:

Nézd csak, jól látok-e, üres a kereskedelmi miniszter széke!

Falán már kiment a miniszter, vagy pt. 1. oldal - 2. oldal - 3. oldal

A szomszéd csendesesen felel:

— Nem ment ki!
 — Hát ???
 — Hát bizony ez itt se volt.
 — Eleinte se?
 — Egyáltalán nem volt itt, mert most valószínűleg Fiumében van.

Csávolszky rémülten kérdezi:

— Hát akkor én kinek beszéltem és kinek gesztikuláltam?

— Hát bizony, barátom az üres bársonyszéknek!

— Ezért nem felelt hát! Hát ezért nem nyelhetette el a föld, mert itt se volt?...

— De se baj—gondolá.—Majd legendás lesz ez a beszéd és azt fogják regélni, hogy Csávolszky egyszer úgy leteremtetté a minisztert, hogy nyomtalanul elnyelte a föld és a beszéd végén a helyén csak az üres bársonyszék maradt.

— **Nyilvános köszönet.** Tegnap megkezdettük a közlését annak a névsornak, amelyen azok szerepelnek, akik a brassói máv. műhely f. évi augusztus hó 20-án rendezett zászlószentelési ünnepélye alkalmából zászlószegmegváltás címén adakoztak. Az adakozók neveinek közlését, akiknek ezután is hálás köszönetet mond adományaikért a rendezőbizottság, a következőkben folytatjuk: Funák Károly 10 kor., Szeged Rókosai Máv. műhelymunkások 50 kor., Vágó Antal, Sipos Ödön, Ungári Lajos, Gálóczi Béla, Dakó Bálint, Pfaff György, Welkens Konrád, Bódog Ferencz 5—5 koronát, Kodesch Győző 6 kor., Antalffy Vilmos 4 kor., Ilyés Mihály 4 kor., Horváth József 3 kor., id. Kölczé István 3 kor., Brassói Szabó Mesterek Társulata 10 kor., Stanein Miklós 2 kor., Schiel Testvérek 10 kor., Cameral—Moravicai máv. fiók műhely munkásai 12 kor., Cioflek Testvérek 3 kor., dr. Szele Béla, Kocsis András, Raab Károly, Bende Gergely, Pakuts János, Ilyés István, Szabó Imre, Izsák Ferencz 10—10 koronát, Imecs András 6 kor., Benedek Dénes 5 kor., Nagy Lajos 3 kor., Luka János 4 kor., Wusinszky János, Wusinszky Gyula, Egri Károly, Kóti Lajos, Horváth Géza 5—5 koronát, Preiszner József 20 kor., Száva Pető és Donszky 20 koronát. (Folytatjuk.)

— **Adományok.** A róm. kath. jótékonyági egyletnek szegény sorsu iskolás gyermekek felruházására ajándékoztak: Scherg Vilmos és társai cég 1 darab posztót, Dahinten Frigyes 10 méter ruhaszövetet. Az adományokért az egylet vezetősége ezután mond köszönetet.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Brassóvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtti 9 órákor tartotta Mikes Zsigmond gróf főispán elnöklése alatt a havi rendes ülését a vármegyeház kis üléstermében. A bizottság kisebb jelentőségű, adminisztratív jellegű folyóügyeket tárgyalt és elfogadta az egyes hivatalfőnököknek mult havi ügyvitelükre vonatkozó jelentéseit.

— **Brassóvármegye 1910. évi költségvetése.** Brassóvármegye állandó választmánya ma fél 12 órákor kezdődő ülésén felárgyalta a vármegye 1910. évi költségvetési tervezetét, amely az őszi közgyűlésen kerül napirendre.

— **A brassói csendőrtanostály körül.** Tudvalevő, hogy a brassói csendőrtanostály Brassóból való elhelyezése aktuális kérdéssé vált, ami érthetően már azért is, mert Brassó székhelye a VII. számú csendőrkörületnek s így minden logika és észszerűség ide követe...

tályt, amelyet most a miniszter el akar helyezni innen. Brassó város képviselőtestülete mult ülésén elhatározta, hogy megkéri a belügyminisztert, hogy a csendőrtanostályt hagyja meg Brassóban. A képviselőtestület, a város közönsége nevében feliratot intézett a belügyi kormányhoz, hivatkozva azokra az anyagi okokra, amelyekre kérelmét, a csendőrtanostálynak Brassóban való meghagyását illetőleg bázisozza. Hivatkozik a kérelem azokra a rendkívüli kiadásokra, amelyek a városháztartásban főleg a csatornázás óriási költségei révén felmerültek és kéri a minisztert, hogy ne vonja meg tőle azt a több-kevesebb, de mindenesetre érezhető jövedelmet, amelyre a csendőrtanostály brassói ittléte által számíthat. A város szóbanforgó feliratát ma iktatta az alispáni hivatal és holnap megy a döntő fórum, Andrassy belügyminiszter elé, aki minden bizonnyal akceptálni fogja a képviselőtestület érvelését és meghagyja Brassónak a csendőrtanostályt.

— **Orvosi körökből.** Dr. Póka Dezső járási tisztviselő orvos, tb. várm. főorvos lakását a Kut-utcából Bolonya — Egres-utca 13 szám alatti házba helyezte át és rendel 7-től 9 óráig és déli 12-től 1 óráig.

— **A „Brassói Magyar Polgári Kör” választmánya** folyó hó 19-én, szerdán este 8 órákor saját helyiségében ülést tart. Az elnökség ezután is fölkeri a választmány tagjait, hogy az ülésen megjelenni szíveskedjenek.

— **Dögtér és lezuróhely Predeálon.** Brassó város tanácsa, illetékes közegének előterjesztésére — amint értesülünk — egy Predeálon felállítandó dögtér és lezuróhely létesítését szorgalmazza, amit nemcsak állat-, de közegészségügyi tekintetből is rendkívül fontosnak tart az alispáni hivatalhoz ma beérkezett felterjesztés, amely hivatkozik elsősorban arra, hogy a dögtér és lezuróhely létesítése Predeálon lehetővé tenné, hogy a Romániából érkező beteg és elhullott állatokat ne kelljen Brassóba behurcolni.

— **A brassói csendőrkörület köréből.** A brassói VII. számú csendőrkörület brassói őrsé helyefelvére helyeztetett át. — Klein Gyula, brassói csendőrkörületbeli járási őrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant és mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan”, e hó elsejével nyugállományba helyeztetett.

— **Gyilkosság.** A brassói kir. ügyészséget ma szűkszavú táviratban értesítették, hogy Alsómoecs határában egy Kaldarer Absolon nevű cigány holttestét találták. A távirat szerint a cigány gyilkosságnak esett áldozatul és a csendőrség nyomában van a gyilkosnak. Az ügyészség még ma kiszállt a helyszínre, hogy a vizsgálatot megejtse.

— **A filharmónikus társulat holnap, szerdán este 8 órákor vonós próbát tart.**

— **Kisiklott a közuti.** A Hosszafaluból ma délután 2 óra 17 perckor a sétatéri állomáshoz érkező közuti vonat közvetlenül a sétatéri állomás előtt kisiklott. — A mozdony ugyanis a pénzügyi palota előtt levő vaslabancsba, amely a váltót elföldi, beleakadt, azt magával rántotta és ennek következtében a vágányokból kiugrott. A mozdonyvezető azonnal fékezett és az utasokkal telt vonatot megállította. A váltó és a mozdony erősen megrongálódott és ennek következtében a forgalom a sétatértől a főterig szünetelt, míg a pályát újból helyreállították és a megrongált mozdonyt az utóból kicserélték.

— **Kéménytűz.** Ma este hat óra után kigyulladt a Schill-testvérek vasgyárának kéménye. — A tüzet, amely öntési munkálatok közben keletkezett, a gyár alkalmazottai hamarosan elfojtották.

— **A constanzai kikötő megnyitása.** Bukarestből jelentik: A király, a királyné, a királyi család, valamint a miniszterek jelenlétében tegnap nyitották meg a constanzai kikötőt. Az ünnepies istentisztelet után a közmunkaügyi miniszter olvasta fel a kikötőépítésre vonatkozó okmányt, majd átnyújtották a királynak és a királyi család tagjainak az ünnep alkalmából készült emléklapokat. A király ezután megnyitotta a gabonarakarépületeket, majd csónakba szállt és a kikötő bejáratához kifeszített szalagot, amely a bejáratot elzárta, ágyudörgés, zenésző és az egybegyűlt közönség lelkes ovációi közben egy arany ollóval szétmetszette. Ezután a király a világitótoronyhoz hajtatott, amelyen emléktáblát helyeztek el; majd megszemlélte az egész kikötőt. Este bankett volt.

— **A belényesi román gimnázium tankönyvei.** A mult év folyamán Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszternek tudomására jutott, hogy a belényesi görög katolikus főgimnázium román tankönyvei sok tekintetben ellenkeznek a magyar közjoggal és állameszmével, mire a gimnáziumban használt összes román tankönyveket bekérte és többnek a használatát megtiltotta. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter most a nagyváradi gör. kath. püspökhöz, mint az intézet kegyurához leiratot intézett, hogy a még használatban levő poétikát, amely csupán román irodalmi termékeket tartalmaz s a magyar város- és helyneveket a magyar közjoggal ellenkezően önkényes román elnevezéssel említi s Bukarestben jelenik meg, vonja ki a püspök a forgalomból. A leirat intézkedik, hogy ezután a románnyelvű tankönyvek ellenőrzés végett minden évben felterjesztendők a kultuszminiszteriumba.

— **Házasságok.** A „Statistikai Havi Közlemények” most megjelent augusztus havi füzeté szerint az 1909. év augusztus havában 8837 pár kötött házasságot a Magyar birodalomban, még pedig 8088 a szorosabb értelemben vett Magyarországon és 749 Horvát—Szlavonországokban. Az 1908. év aug. havával összehasonlítva, 1909-ben 326-tal kevesebb házasságkötés történt, a 8 első hónapot tekintve pedig 6794 el kevesebb a házasságkötések száma, mint az 1908. év 8 első hónapjában volt. A kötött 8837 házasság közül 1385, vagyis 15.67 százaléka volt vegyes. Keresztény zsidó házasság 69 kötetett e hóban s ezek közül 32-ben a menyasszony, 37-ben a vőlegény tartozott a zsidó felekezethez. Az anyaországban kötött 1354 vegyes házasság közül 347 esetben (25.64 százaléka) történt megegyezés a gyermekek vallása iránt, 150 esetben az apa, 197 esetben pedig az anya vallása javára. A legtöbb megegyezés a róm. kath. és a ref. vallásnak kedvezett (179, illetőleg 96.) A 69 keresztény-zsidó házasság közül 13 esetben történt megegyezés, 9 esetben a keresztény fél, 4 esetben pedig a zsidó fél vallásának javára.

— **Mennyi állami és államvasuti alkalmazott van?** Erre a kérdésre ad választ az alábbi érdekes összeállítás: Az állami közigazgatásnál és vállalatoknál állást viselő állandó alkalmazottak összes száma deszámítva a m. kir. csendőrséget is —

az 1908. évben 271.429 volt. Ebből volt: tisztviselő 50.253, tiszteletdíjas, kezelőnő irnok 11.395, altiszt 63.799, szolga 12.201, állandó munkás 133.781. Ezekben a számokban az államvasutak alkalmazottai is bentfoglaltatnak, még pedig a következő létszámmal: tisztviselő 6270, kezelőnő 427, állandó évi fizetéses alkalmazottak 38808, állandó munkások 49000, egyéb állandó alkalmazott 6315. Összes alkalmazottak 100.820.

— **A városi zenekar az Európában.** A városi zenekar sétatéri hangversenyei véget érten, a zenekar e hó 17-én, vasárnap este 8 órakor az Európa szálló éttermében hangversenyez. Belépő díj 60 fillér.

— **Fráter Lóránd** legújabb nótáskönyve megjelent. Kapható a „Brassói Lapok” és Grünfeld Samu könyvkereskedésében.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)
(Budapest, 1909. október 12.)

Andrássy a királynál.

Bécsből jelentik: Andrássy Gyula grófot a király holnap délelőtt fogadja kihallgatáson.

Beavatott politikai körök tudni vélik, hogy a király ez alkalommal fel fogja ajánlani Andrássynak a kormányalakítást.

A képviselőház ülése.

A kormány tagjai ma valamenynyien visszatértek Budapestre, hogy a Ház mai ülésén jelen legyenek.

Justh Gyula elnök délelőtt fél 11-kor nyitotta meg az ülést és napirend előtt felolvastatta a múlt ülésről hiányzó képviselők névsorát.

Névsorolvasás után Buza Barna indítványt terjeszt elő az alelnöki fizetések eltörlésére vonatkozólag. Majd felolvassa Rakovszky Istvánnak 1903-ban erre vonatkozólag elmondott beszédét s ajánlja indítványának elfogadását.

A függetlenségi párt az indítvány mellett szavazott s azt a legközelebbi ülés napirendjére tűzik ki.

Justh Gyula ezután kihirdeti a kivándorlási bizottság megválasztott tagjainak névsorát. Kivándorlási bizottság tagjai lettek: ifj. Madarász József, Raisz Aladár, Ráth Endre és Szász Zsombor.

Nagy György indítványozza, hogy a Ház csütörtöki ülésén vegye tárgyalás alá a bankbizottság jelentését. Indítványában olyképp nyilatkozott, hogy Bécs napról-napra szemtelenebb lesz s minden olyan követelést, amelynek megvalósulása a nemzet javára szolgálna, egyszerűen visszautasít.

Az elnök Nagy Györgyöt ezért rendreutasítja.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Wekerle Bécsben.

Wekerle Sándor csütörtökön Bécsbe utazik s pénteken délelőtt kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

A király ezen a kihallgatáson fogja átadni Wekerlének a kabinet felmentését.

Kossuth a királynál.

A bécsi újságok nagy része azt a hírt közli, hogy a király Kossuthot még e hét folyamán kihallgatáson fogja fogadni.

Kossuth kihallgatása kizárólag formai jellegű lesz.

Andrássy nyilatkozata.

Andrássy Gyula gróf ma megjelent a képviselőház folyosóján és több képviselő előtt a következőképp nyilatkozott:

— A helyzet nem változott. Minden maradt a régiben. Nem az a kérdés most, hogy ki jön, hanem az, hogy ki mit hoz, a nemzetnek? Elv és program nélkül csak a Kristóffy-féle emberek vállalnak vezetőszerepet. Csak annak a kormánynak lesz létjogosultsága a jövőben, amelynek elve és programja van.

Öngyilkos lapkiadó.

Nagykörösről jelentik: Balázs Kálmán, a Nagyörösi Újság kiadója ma öngyilkossági kísérletet követett el.

Balázs néhány nap múlva tartotta volna meg az esküvőjét.

Tettének oka ismeretlen.

Az alkotmánypártnak nem kell az alelnöki tisztség.

Fontos értekezlete volt ma az alkotmánypártnak. Az értekezlet afölött hozott határozatot, hogy elfogadja-e a párt valamelyik vezető tagja részére felajánlott alelnöki tiszte?

Határozatba ment, hogy az alkotmánypárt nem reflektál az alelnökségre.

Polonyi kibontakozási terve.

Polonyi Géza új kibontakozási módozatot tatált, amely fölött Kossuth, Wekerle és Justh hosszasan vitatkoztak a képviselőház folyosóján.

Justh Gyula hír szerint a maga részéről hozzájárult Polonyi kibontakozási tervéhez.

Polonyi kibontakozási tervézete sok tekintetben megegyezik Lukácséval, azzal az alapeltéréssel, hogy a kabinet élén továbbra is Wekerle maradna, a belügyi tárcát pedig valamelyik függetlenségi politikus kapná.

Dr. Póka Dezső

járasi tiszt orvos, tb. várm. főorvos
elköltözött Bolonya, Egres-utca 13 sz.
alatti házba és rendel: (2098)
reggel 7-től 9 óráig,
délben 12-től 1 óráig.

Kiadó lakás.

Bolonya, Gyár-ut 1^a sz. alatt a honvéd laktanya mellett

ujjonnan épült házban

két teljesen egyenlő, modern beosztású földszinti lakás, melyeknek mindegyike 3 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba és cselédszobából áll

azonnal kiadó.

Értekezhetni ugyanott, vagy Fein Ármínál, Árvaház-utca 35. (2089)

KIADÓ

Kut utca 23. sz. alatt

2 Üzlethelyiség

az egyik üzlethelyiséghez még tartozik 2 szoba és konyha lakásnak.

Ugyanott az emeleten egy 4 szobás lakás és több butorozott szoba is kiadó.

Továbbá vendéglői berendezés is eladó.

2080 Értekezni ugyanott.

Egy udvari szoba és konyha butorozva, vagy butor nélkül

azonnal kiadó.

Korház-sor 12. UNGAR JENŐNÉ. 2094

Urak és Hölgyek

könnyű és jól jövedelmező

mellékkeresetre

tehetnek szert, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásával foglalkozni hajlandok. Hasznavehetőség esetén fixfizetés!

Fleissig Sándor bankház Budapest. 2081 Erzsébet-körut 3.

♦ ♦ ♦ Ujdonság! ♦ ♦ ♦

Legújabb zeneművek

Iglói diákok

Irta és zenéjét szerzette

FARKAS IMRE.

Zongora és ének 2 kötetben à K 3.-

Kapható a „Brassói Lapok”-nál
—: és Grünfeld Samunál. —:

♦ ♦ ♦ Ujdonság! ♦ ♦ ♦

ÖNKENTESEK!

elegáns, fess, jó állású
— egyenruhákat —

LENGYEL GYULA egyenruhakész
tőnéi, BRASSÓ
Hosszu-u. 14. sz. a. kaphatnak.

A drezdai szabászati akadémián
diplomat nyert.

SOLE LIPÓT

raggyanta-hélyegző-gyár
— és véső-intézet —

BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 2. sz.
ALAPÍTOTT 1879-ben.

GYÁRT: Érc-hélyegzőket, cimereket,
monogramokat, hűtő-moделeket, aj-
tó-címeket, névaláírásokat a legponto-
sabb kivitelben, legolcsóbb árak mellett.
Számológépek állandóan raktáron.

Fontos egészségesebbnek és beteg-
eknek (különösen cukorbetegeknek).

Szíveskedjék a **TENTESCH**-féle
egészségi tápanyag és Musmuss-
ból, ugyisint a más különféle
süteményt és valódi Graham és
Buza-dara kenyérből kóstolni.

Közép-utca 23. sz. a.

Egyszer próbálva! Sokat diétálva!
Kérjen ingyen érzégyéket!

Mózes András

diszmi-esztergályos, BRASSÓ,
Hosszu-utca 32. szám.

Van szerencsém értesíteni a n. é. kö-
zönséget, hogy műhelyemet motorerőre
rendeztem be, melynél fogva azon hely-
zetben vagyok, hogy minden e szakmába
vágó munkákat a legrövidebb idő alatt,
jutányos árak mellett gyorsan és ponto-
san eszközölök.

ajánlom úgy szilva- mint juhars-csapajmat, a
melyeket nagyban és kicsinyben szállítok.
Kiváncsra érzégyékekkel is szolgálok!

SCHERG VILMOS és Tsa

posztógyári ajánlják

saját gyártmányu, minden-
féle divat-, egyenruha-szöveteket,
lodenet, posztókat, futószőnye-
geket, uti plaideket, ágy-, koci-
és lótakarókat stb.

RAKTÁR a Ferenc József-téren.

Krämer Károly

Brassó, Fekete-utca 31.

A legjobb és legolcsóbb beszerzés.
hely műesztérge munkákban u. m.
ablak-karnis, ruhafogas, ruhaáll-
vány, könyvszekrény, ebédő szé-
kekben stb.

Speciálista hordócsapokban.

Javítások pontosan és olcsón.

Elegáns és jó minőségű

Egyen és Polgári ruhát

előnyös árakban készít

Szöcs György

Brassó, Weisz Mihály-u. 10.

Rafonai felszerelések nagy raktára.

Kitűnő reggeli és uzsonnátétel

valamint igen jó

házi kenyér kapható a

Schmidts Vilmos-féle

sütődoboz

Cerna-u. 3. és Hókjában Hirsch-
utca 6. szám alatt.

Mű-ruhafestő és

vegyszeri tisztító-intézet

Schmitz József

Brassó, Hosszu-utca 8.

Legolcsóbb gyári árak.

Vasasvászor és kenderen utazat

tricot és fehérnemű

nagy választékban, — — —

a legolcsóbb árban

ESSIGMANN K.-nál

BRASSÓ, (a város kereszthez)

Főter, gyümölcs-sor 19.

SCHIESER PÁL

kárpitos és
bútorkereskedő

BRASSÓ,
Kapu-utca 54.

Divatos, jutányos

minden stílusban és
az a-ziatos szak-
mába vágó ösz-
szes munkák, az
azokhoz használt
szárazfáért sza-
vatolva szállít

TAJERLING JÁNOS

asztalos-műhelye, Brassó, Kórház-u. 13
Mintá divatos bútorról, díó, tölgy, juharsfából

A PODEK Emil-féle

BRASSÓ, Lópiac 11. sz. alatti

könyvkötészet és modern berende-
zésű dobozkészítő műhely elvállal
minden e szakmába vágó munká-
kat, különleges Pipere-munkákat,
szavatolt pontos és olcsó kivitelben

Vidéki megrendelések — — —

— — — azonnal eszközöltetnek.

Minden ezen szakmába vágó

munkákat olcsón és legpon-
tosabban készít

Antosch E.

kárpitos,

BRASSÓ, Fekete-utca 27. sz.

Törv. védett

Karbid-lámpa

csakis

Welkens Konrad-nál

Szt. János-u. 32. sz. a. kapható.

Nagy Karbid-raktár.

Teutsch Gyula

vasöntöde, gép és fém-
áru gyár

BRASSÓ.

LANG és THEIL

drogueria

BRASSÓ, Buzasor 8. sz. a.

Mindennemű illatszerek és

toilette-cikkek — — —
olcsó bevásárlási forrása.

A legdivatosabb

vas- és rézbútorok,
valamint legjobb

hygienikus iskolapadok
lakás, szálló, kórház- és iskolaberende-
zések, csak saját gyártmány, kitűnő
hazai anyagból. Továbbá a legszolidabb
— mű- és építményeket szállítja —

Bernhardt Rud. utóda

Brada és a legmodernebb gép-
berendezési gyártelep — — —

BRASSÓ, Fekete-utca 33. sz.

Kreuz Vilmos

mázoló és lakkozó

BRASSÓ, Felső Fekete-utca 5. sz.

Ajánlja magát minden e szakmába
vágó munkák elkészítésére. Jó és
tartós munkáért szavatoltatlik.

Finomra dörzsölt olajfes-
tékek eladása.

B U T O R

Minden stílusban.

Szolid és olcsó gyártmány.

A bútorcsarnokban bútor mindig készletben.

Alapított: az 1907-ik évben.

Helmbold utódai-Tuza Reg.

ékszer-, arany- ezüst-
és órakereskedés

Brassó, Weisz Mihály-utca 24.

S z a z ékszer-különlegességek!
övek és kapesok.

Saját javító-műhely! Veszek régi
arany-ezüstöt és drágakövet!

C s a k **Stern János** kőművesnél

Hirsch-utca 3. kapható
Transzmisszió-kötél, malomfelvonó
gurti, spárga-gurti, juta-gurti,
redőny-zsinórok, spárgák, lóhálók,
hintaágy, vásári táskák, hátvédő,
tábori székek, gyermekhinták, ab-
lakvédő gurtik, gyermekhordó
gurtik, vízhatlan ponyvák
és minden e szakmába vágó tárgyak.
Pontos kiszolgálás!

Binder Ede

órák.

Brassó, Kolostor-u. 7.

Európa szálloda mellett.

Nagy raktár arany-, ezüst-, acél-, nickel-,
inga-, ébresztő- és schwarzwaldi órák-
ban, valamint arany és ezüst-árukban
javítások gyorsan és pontosan tel-
jesítettnek.

Feltétlen szavatosság.

Zongorák

különböző árban

Richter W. P.

Uj-utca 12.

Egyedüli képviselő: Bösendorf,
Blüthner, Stengel, Röslér stb.

telezongoráknak
megantott hangszerek legnagyobb
raktára.

Alapított 1878. —

Stepanek P.

BRASSÓ.

Raktáron tart párnázott ülő-
garnitúrákat, divánokat a leg-
újabb stílusban, legjobb minő-
ségben és olcsó árak mellett.

Ülőbútorok átalakítása és kijavítása
a legolcsóbb árakban elvállaltatik.

Jól és dúsán felszerelt raktár
tart stíluszerűen gondos kivitelű

kézimunkákban

Schnell Jozefa

kézműáru kereskedése

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

Kézimunkák felvétele.

Előnyomatás. — Olcsó árak.

Bevásárlási utamról hazatérve,
van szerencsém a n. é. közgyö-
zönség figyelmét dústartalmu rak-
táramra

Női és leánykalapokban

tisztelettel felhívni.

Régi kalapok olcsón javíttatnak.

Szíves pártfogást kér

WEISZ RÓZA, Kapu-u. 16.

HUBBES JÁNOS

épület- és bútorasztalos, gézerőre berendezve

BRASSÓ, Hosszu-u. 151.

Telefon szám

— 235. —

B U T O R

Legdusabb választék virág

és disznővényekben, mindig

friss állapotban kapható

Katzianer és Fink-nél

Kolostor-u. 29. sz. a.

Conservatorista

Zongora órákat ad.

Kapu-u. 36. sz. l.

Virágcsarnok

ifj. Wilk M. F.

BRASSÓ, Weisz Mihály-u. 20.

Vidéki megrendelések külö-
nös figyelemmel figyemente-
sen eszközöltetnek.

Telefon sz. 133

Ajánlunk kitűnő jó son-

kát, felvágott, hátgerinc, frank-

furti virslit, kitűnő házi disz-

nófósajtot stb.

Kamner és Orlovsk

Vesztek és eladok mindenféle használt butort, ágyneműt és ruhaneműt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Átveszek bármely mennyiséget és a legmagasabb árat fizetem.

Cím: **Salamon Eugenia Brassó,**
Kapu-utca 49. 1990

Elveszett egy marhalevél

JOAN VOINESCU, Töröcsvár, névre 51 juhról, 3 berbécsről és 18 fehér és fekete bárányról kiállítva. — Bővebbet a kiadóhivatalnál. (2097)

Igazi jótéteménynek

érzi az anya és a gyermeke abban a gyakori esetben, amikor az anyatej időnek előtte elapad, ha „Kufeko”-val folytatják a táplálást. A „Kufeko” könnyen emészthető, a legjobb a legjobb táplálóanyagok vannak benne s még a leggyöngébb csecsemő gyomra is jól bírja. A gyermek pompásan fejlődik tőle és megmenekül a gyakori emésztési zavartól.

EREDETI

*Vintoria, Köhler, Afranna,
Wettina, Gritzner*

VARRÓGÉPEK

felülmúlhatatlanok minőségben, kiállításban és munkaképességben. *Csak elsőrangú gyártmányok.*

Képviselő:

Moser Mihály,

Brassó, Kapu-utca 39.

Legnagyobb mechanikai javító-műhely, írógépek és gramofonok is kijavíttatnak.

GYOMORBÁNTALMAKNÁL

a világ legjobb háziszere a: „NOVICUM”
székely-havasai gyomorkeserű.

Egy kísérlet mindenkit meggyőz arról, hogy ezen ideális háziszser az első segítség a háznál.

Kapható mindenütt, vagy megrendelhető a készítőnél 1 K 20 f. és 2 K.-s üvegekben — próba üveg 60 fillér

Készíti: KÁRPÁTI JÓZSEF, Árkos (Háromszék-várm.)

Főraktár Brassóban: MÜLLER GYULA utóda,
TARTLER ALFRED, fűszer nagykereskedő cégnél.

1982

SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-utca 23. sz.
Csak a tulajdonos!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.
Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású
Vénus crême 1 tegely — 80 f.
Vénus szappan 1 darab — 60 f.
Vénus powder 1 doboz — 120 f.
Petrolin hajszesz 1 üveg 2.— f.
Nagy választék különlegességekben, ásvány
vizekben, parfümökben és gummiárúban.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjön a tanácskházi pincébe
Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelytel.

„A régi Tanácskházban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.
(asztali és palack borok)
A „Fehér kaka”-hoz
címezett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-utca 20. sz. a.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a
vasútállomáshoz.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói
mű és borotva hamarkozás
Nagy raktár
önom acélárúban.
Szállítási szolgáltatás Valesio J. utóda
Kapu-utca 18.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szőcs-áru üzlet
nagyban és kicsiben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „Pfaff” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-utca
39. szám alatt.
Csak a tulajdonos!

[Hímzőfonalak.

Hőgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben hímőztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Copoly-féle ház.)

Előnyömlő.

Mindenemű fehérnemű készítése.

Szülő' szálloda
→ Medgyes. ←
Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.
Weber és Arva.

Az Eszterhazy és tanácskház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig
gondoskodva van.

A „BRASSÓI IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE,
MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA”
felfizetése alatt, közhírre teszi, hogy

butorcsarnokát

teljesen kiárusítja
és az összes butorok árát
35%-al leszállította. (2024)